

Recorregut alternatiu: Divendres Bèsties

Aquest projecte, engegat l'any 2015 sota l'etiqueta #divendresbèsties, pensat exclusivament per a les xarxes del Museu de la Música de Barcelona, permetia mostrar alguns dels instruments exposats des d'una òptica totalment diferent, els animals. Així, vam recórrer l'exposició permanent a la recerca d'instruments fets amb parts d'animal, que tinguessin forma d'animal o, també, que amb representacions gràfiques d'animals. I aquests van ser els resultats.

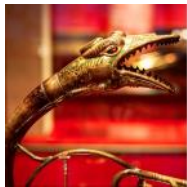
A més a més, a partir d'aquest document no només permetem recuperar el projecte tal i com el vam publicar, sinó que hem pogut afegir l'enllaç a la fitxa de cada instrument al catàleg [MIMO](#) (Musical Instrument Museums Online), en algun cas un enllaç a l'article de l'instrument de la Viquipèdia –alguns d'ells els vam fer expressament durant el desenvolupament del projecte- i, també en altres casos, exemples sonors.

01 Encetem els #divendresbèsties! Amb aquesta etiqueta, cada divendres us anirem presentant el bestiar: instruments o bé fets amb pells o parts d'animals, o bé amb forma d'animals o bé amb animals representats, fent un repàs l'animalari musical que no sempre es veu amb un sol cop d'ull! Avui, [bombo legüero](#), Buenos Aires, 2005, membranòfon (pell d'ovella).

[MDMB 1666](#)

[Sona així](#)

02 #Divendresbèsties! Avui us presentem el [buccén](#), un trombó molt utilitzat a les bandes militars a França entre els anys 1815 i 1845, que posteriorment quedà oblidat. Es caracteritza perquè la campana sempre té forma de drac o serp estilitzada. França, 1860-1860, MDMB 369.

[MDMB 369](#)

[Sona així](#)

03 #Divendresbèsties! Aquest instrument fou creat per Edmé Guillaume l'any 1598 a França. Considerat un aeròfon de vent metall (combina fusta i llautó), sovint era utilitzat per a reforçar els cors religiosos. [Serpentó](#), s. XVII, MDMB 547 (forma de serp).

[MDMB 547](#)

[Sona així](#)

04 #Divendresbèsties! Avui tenim un petit zoo iconogràfic: una cabra salvatge, un guepard (o un lleopard o un...?) i un porc senglar. [Clavicèmbal](#), constructor desconegut, S. XVIII, MDMB 421.

[MDMB 421](#)

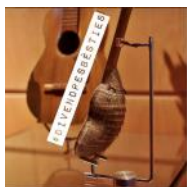
[Sona així](#)

05 #Divendresbèsties!! Animals en l'art: cèrvols, gossos, galls, oques... [Clavicèmbal](#), atribuït a Fernández Santos, Madrid, 1695-1705, MDMB 1495.

[MDMB 1495](#)

[Sona així](#)

06 #Divendresbèsties! Un instrument que empra un armadillo com a caixa de ressonància. [Charango](#), Bolívia, 1890-1910, MDMB 1437, cordòfon amb mànec pinçat.

[MDMB 1437](#)

[Sona així](#)

07 #Divendresbèsties! En alguns instruments com les violes d'arc, sovint hi podem trobar motius figuratius tallats al claviller, com ara caps d'humans o d'animals. Aquests instruments foren desenvolupats al segle XV. [Viola d'arc](#), Joachim Tielke, 1694. Cordòfon amb mànec fregat (lleó)

[MDMB 693](#)

[Sona així](#)

08 #Divendresbèsties! El piano girafa o piramidal és un piano de cua creat l'any 1735, amb la particularitat de tenir la caixa de ressonància en posició vertical i cap amunt. El nom li ve de la semblança que té la seva decoració, feta amb una voluta, amb la girafa. [Piano girafa](#), Franz Schumacher, 1840, MDMB 428, cordòfon de teclat.

[MDMB 428](#)

09 #Divendresbèsties! Avui tornem amb un altre instrument, però hi haurem de posar imaginació: a banda dels ocells, suposem que hi ha peixos sota el mar ja que hi ha un home pescant. Es tracta d'un cordòfon de la família de les cítares, sense trasts, que pot tenir forma quadrada, triangular o trapezoïdal. Normalment les cordes són pinçades ja sigui amb els dits o amb un plectre i també pot ser percutit amb un martell. [Saltiri](#), S. XVIII, autor desconegut, Espanya, MDMB 484.

[MDMB 484](#)

[Sona així](#)

10 #Divendresbèsties! L'arc és una vara normalment cilíndrica de fusta (moltes solen ser de pernambuc), als seus extrems s'hi subjecten cerres (crins de cavall o altres fibres vegetals o animals) amb prou tensió per fregar les cordes, fer-les vibrar i generar així el so. [Arquet](#), François Nicolas Voirin, París, ca. 1850. MDMB 53.

[MDMB 53](#)

11 #Divendresbèsties! Aquí tenim un instrument anomenat [reclam](#), utilitzat sovint per a la caça menor per atreure animals. És un aeròfon de bisell amb canal amb forma d'ocell. Catalunya, ca. 1950, MDMB 1070.

[MDMB 1070](#)

12 #Divendresbèsties! Avui tenim un petit conjunt de bestioles en un sol instrument. Hi hem vist ocells, un moltó (o un animal semblant?), un cavall i un ase. [Arpa](#), P.C Martin, París, ca. 1775, MDMB 593. Cordòfon sense pont, pinçat.

[MDMB 593](#)

[Sona així](#)

13 #Divendresbèsties! Algú més veu un gos amb ales al peu de l'[arpa](#), al costat dels pedals? L'instrument és dels germans Erard, Londres (patent número 6744), 1902, MDMB 24. Cordòfon sense pont, pinçat.

[MDMB 24](#)

[Sona així](#)

14 #Divendresbèsties! Veieu l'ocell? Aquest instrument és un chillador, pertany a la família dels cordòfons de corda pinçada, varietat morfològica del charango. El terme chillador fa referència al so que projecta el rasgueig de les cordes en l'acompanyament. Cordòfon amb mànec pinçat, Bueno, Cuzco (Perú), ca. 1960, MDMB 825.

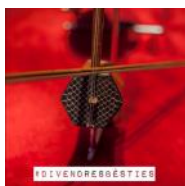
[MDMB 825](#)

[Sona així](#)

15 #Divendresbèsties! Capsa d'agulles de discos de 78rpm, de la marca HMV, coneguda entre altres coses per la imatge típica del gos Nipper escoltant la música d'un gramòfon, extret d'una pintura de Francis Barraud de l'any 1899, titulada justament His Master's Voice, que donaria nom a la discogràfica que abans es deia Gramophone and Typewriter Company.

[Sona així](#)

16 #Divendresbèsties! Amb la pell d'una pitó (serp) es fa la taula harmònica de l'erhu o [erhu](#), un violí de la Xina. "Er" en xinès significa dos (potser perquè només té dues cordes o perquè és el segon més alt després del gaohu) i "hu" que pertany a la família dels huqin (instruments de corda fregada), on també trobem el zhonghu, gaohu, banhu, jinghu, sihu i fins a trenta tipus documentats. Al principi es tocava amb una vara amb colofònia (resina) fins que es van inventar els arcs amb pèl de cavall. Com a curiositat, l'arc està subjectat a l'instrument, passant aquest entremig de les dues cordes. Cordòfon amb mànec i pont, fricció, Xina, ca. 1950, MDMB 888.

[MDMB 888](#)

[Sona així](#)

17 #Divendresbèsties! Avui tot plegat es torna conceptual! Veuríeu un eriçó en un corró de pues? Les caixes de música són originàries de l'àmbit de la rellotgeria, amb una bona part de tradició a Suïssa la major part del segle XIX. La primera fàbrica de caixes musicals fou oberta el 1815 per Jérémie Recordon i Samuel Junod. Els cilindres solen estar fets de metall i són moguts per un resort, les pues pincen les llesques metàl·liques produint el so. [Capsa de música](#), ca. 1860, MDMB 976, idiòfon pinçat amb corró.

[MDMB 976](#)

[Sona així](#)

18 #Divendresbèsties! Es un drac o un gos alat? Té un dipòsit d'aire i dues manxes que, accionades per pedals, produeixen un so corrent que fa vibrar les llengüetes amb un so que hom pot graduar. Malgrat que estava pensat com a instrument domèstic, aviat arribà a temples religiosos, per les avantatges que suposaven la seva mida i preu. Malgrat que els orígens el situen al segle XIV, l'instrument tal i com el coneixem avui seria una invenció del 1810 atribuïda a Gabriel-Joseph Grénier. [Harmònim mecànic](#), Wilcox & White, 1899, MDMB 967, aeròfon de llengüeta lliure amb teclat amb cinta perforada.

[MDMB 967](#)

[Sona així](#)

19 #Divendresbèsties! Flauta de bambú amb el cap de fusta tallada amb forma d'au, en aquest cas sembla un dodo (parent proper del Solitari de Rodrigues). El grup ètnic dels latmul tocava aquestes flautes sagrades, que representaven les veus masculines i femenines dels seus avantpassats de cocodril durant els rites d'iniciació masculina. El terme latmul per a anomenar la flauta és "waavi", que significa ocell, i forma part del seu culte totèmic. [Flauta travessera](#), principis del segle XX, Nova Guinea, MDMB 1374, aeròfon de bisell. (via Viquipèdia i National Museum Museu de Dakota).

[MDMB 1374](#)

[Sona així](#)

20 #Divendresbèsties! L'àliga, un petit detall en una pota de piano de taula. Aquests instruments tenen les cordes horitzontals disposades en diagonal a la caixa de resonància rectangular. S'atribueix l'invent a Silbermann i Frederici l'any 1776. [Piano de taula](#), Francisco Fernández, 1828, MDMB 504, cordòfon de teclat.

[MDMB 504](#)

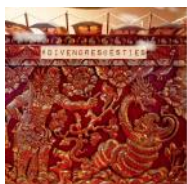
[Sona així](#)

21 #Divendresbèsties! Xeremies és el nom amb què es designa la cornamusa pròpia de les Illes Balears, principalment a #Mallorca (no s'ha de confondre ni amb [xeremia](#) ni amb el reclam de xeremies). Sac de pell amb pèl d'ovella, MDMB 691, aeròfon de llengüeta senzilla i doble.

[MDMB 0691](#)

[Sona així](#)

22 #Divendresbèsties! Aquest és un dels instruments que formen part de l'orquestra #gamelan. "Gamel" significa colpejar. Trobem una serp cruspint-se una altra bèstia. [Saron](#), MDMB 1543, Bali, any 1990, idiòfon de percussió.

[MDMB 1543](#)

[Sona així](#)

23 #Divendresbèsties! Veieu un #gos i un #gall a la decoració? El rubab és un instrument de corda similar al llaüt i originari d'Afganistan. El seu nom ve de l'àrab "rebab" que significa "tocat amb un arc", però a diferència dels rebabs, aquest és pinçat. Té un mànec curt i una caixa de resonància coberta amb una membrana de cuir animal on se situa el pont (fet d'os). Les decoracions són de nacre. [Rubab](#), ca. 1950, Afganistan, MDMB 1377, cordòfon amb mànec pinçat.

[MDMB 1377](#)

[Sona així](#)

24 #Divendresbèsties! Orquestra d'autòmats amb quatre suports de llautó que mostren peus de #lleó. Segle XIX, MDMB 1090, idiòfon, pinçat amb corró.

[MDMB 1090](#)

[Sona així](#)

25 #Divendresbèsties! Lleons, aus i conills! [Guitarra](#) barroca, anomenada "Guitarra dels Lleons", Península Ibèrica, ca. 1700, MDMB 639. Cordòfon amb mànec pinçat.

[MDMB 639](#)

[Sona així](#)

26 #Divendresbèsties! Quin animal és? Aquest és un escriptori amb sorpresa musical: incorpora un petit orgue i una espineta. [Clavioque](#), Lorenz Hauslaib, ca. 1590, MDMB 821, aeròfon de bisell amb canal i llengüeta senzilla, amb teclat. Adornat amb carei de tortuga.

[MDMB 821](#)
[Sona així](#)

27 #Divendresbèsties! Primer dia de la primavera: quina relació creieu que té aquest cilindre de fonògraf amb els animals? [Fonògraf](#), The American Graphophone Co., Nova York, ca. 1887, MDMB 1197. Membranòfon, inducció amb cilindre.

[MDMB 1197](#)
[Sona així](#)

28 #Divendresbèsties! Cinquè dia de la #MuseumWeek, avui dedicat a #family! Us presentem el [rebab](#), la darrera peça que ha arribat del gamelan, que és aquesta orquestra d'idiòfons (i algun aeròfon i cordòfon) apta per a tots els públics! I ha vingut acompanyat d'un drac!

[Sona així](#)

29 #Divendresbèsties! Les castanyoles són un instrument popular molt antic que es coneix, com a mínim, des de l'època dels fenicis i que es toquen a tota la Mediterrània. El seu nom deriva del fruit del castanyer (*Castanea sativa*), per la semblança de la seva forma amb les castanyes. El material de que estan fetes pot ser divers: fusta, vori, metall o resina. [Castanyoles](#) de vori, segona meitat del segle XIX, MDMB 206, idiòfon de percussió. Vori d'elefant (via Viquipèdia i Museu de la Música).

[MDMB 206](#)
[Sona així](#)

30 #Divendresbèsties! Avui tenim el [rkang-gling](#), literalment "cama-bufada", que és el nom tibetà per a anomenar la trompeta o trompa feta de fèmur humà, emprada en el budisme en rituals com els funerals. Són preferents els fèmurs de criminals o persones mortes violentament. O també pot ser d'un mestre respectat. Tibet, primera meitat del s. XX, MDMB 757, aeròfon de broquet.

[MDMB 757](#)
[Sona així](#)

31 #Divendresbèsties! Avui trobem dracs alats, cèrvols i harpies (aus amb cap de dona) decorant el fons amb incrustacions de llimoner de Ceilan. Guitarra, Lluís Reig i García, València, 1837-1860, MDMB 450, cordòfon amb pont i mànec, pinçat.

[MDMB 450](#)

32 #Divendresbèsties! Dos dracs de bronze decoren la part superior d'un [piano](#) armari (vertical) decorat amb l'estil Imperi, amb guarniments i figures d'estil pompejà. D'autor desconegut, Espanya, 1820, MDMB 474, cordòfon amb pont, percudit amb teclat.

[MDMB 474](#)

33 #Divendresbèsties! Un colom i una àliga a l'instrument més gran del museu, amb una alçada de quatre metres i mig. [Orque](#) positiu Manuel Pérez Molero. Segòvia, Castella. 1719. MDMB 581, aeròfon de bisell amb canal i llengüeta senzilla, amb teclat.

[MDMB 581](#)

[Sona així](#)

34 #Divendresbèsties! Amb una caixa de ressonància semiesfèrica, el sitar pot tenir entre 18 o 26 cordes d'acer: 4 cordes per a la melodia, 3 que fan l'acompanyament harmònic i rítmic, i entre 11 i 19 que vibren per simpatia. Els trasts es poden moure per adaptar-se a diferents escales modals. Incrustacions d'os amb forma d'ocell. [Sitar](#), Calcuta, segle XIX, MDMB 959. Cordòfon amb pont i mànec, pinçat.

[MDMB 959](#)

[Sona així](#)

35 #Divendresbèsties! El ngombi és un instrument musical de corda de Camerun, República Centreafricana i Gabon. La caixa de ressonància és de fusta amb forma rectangular. La taula harmònica és de pell d'animal (possiblement de geneta), és una membrana que cobreix la caixa. El mànec corb s'insereix en el cos i està subjectat per fibres vegetals, sovint és decorat amb llavors seques. Sol tenir 8 cordes de budell unides per clavilles de fusta. [Ngombi](#), s. XX, MDMB 390, cordòfon sense pont, pinçat.

[MDMB 390](#)

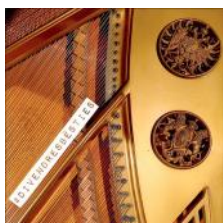
[Sona així](#)

36 #Divendresbèsties! El #clavicèmbal construït per Christian Zell és un dels tres únics exemplars que es conserven a tot el món. A més de les seves particularitats sonores cal remarcar la bellesa particular d'aquest instrument construït amb pi roig, auró, boix i banús, amb una delicada decoració en #chinoiserie a la tapa, els laterals i les potes (veureu molts ocells per tot arreu). [Clavicèmbal](#), Christian Zell, Hamburg, 1737, MDMB 418. Cordòfon pinçat amb teclat.

[MDMB 418](#)

[Sona així](#)

37 #Divendresbèsties! Àliga de dos caps i un parell de lleons. És un [fortepiano](#) de mitja cua, lacat de negre amb placa de fosa sobre la taula harmònica; la placa porta tres escuts calats en relleu i la marca Rönisch. Pintat sobre la taula harmònica el text: "Carl Rönisch Dresden N. Königl. Sächs Königl. Schwed Hof-Piano Forte Fabric trade mark". La taula harmònica és d'abet amb veta transversal envernissada. Les tecles naturals són placades d'ivori i les alterades són de banús. Les cordes són d'acer, els bordons encreuats, de La-2 a Sib-1 van entorxats amb coure. Al frontal la marca del piano Rönisch en llautó, i a la dreta amb el mateix material, l. Albéniz en forma de la pròpia signatura del compositor i propietari. L'instrument, construït per al pianista Isaac Albéniz, va ser el que aquest compositor va utilitzar durant els darrers anys de la seva vida. L'any 1984 la família Albéniz en va fer donació al Museu de la Música.

[MDMB 1240](#)

[Sona així](#)

38 #Divendresbèsties! Un drac? Una serp? Un ànec? Què hi veieu vosaltres? El cistre és un instrument de corda pinçada (sovint amb un plectre) que fou molt popular arreu d'Europa durant els segles XVI i XVII. La caixa de ressonància, vista frontalment, té forma de pera i té menys fondària que una guitarra o un llaüt. [Cistre](#), Itàlia, s. XVI, MDMB 331. Cordòfon amb pont i mànec, pinçat.

[MDMB 331](#)
[Sona així](#)

39 #Divendresbèsties! Ens va costar, però vam veure ocells a la decoració d'aquest cordòfon de la família de les cítares i sense trasts. Consisteix en una caixa de fusta amb forats de ressonància, i pot ser rectangular, triangular o de forma trapezoidal. [Satiri](#), Salvador Bofill, Barcelona, 1762, MDMB 1384. Cordòfon sense mànec, pinçat.

[MDMB 1384](#)
[Sona així](#)

40 #Divendresbèsties! Avui tenim un parell d'oques! Guitarra, Jean-Nicholas Lambert, 1730-1739, París, MDMB 449. Cordòfon amb mànec, pinçat.

[MDMB 449](#)

41 #Divendresbèsties! La membrana peluda és de mamífer i també ho són les tires de pell que la subjecten al cos. Aquest tambor, tocat tant amb les mans com amb baquetes, sovint es presenta en parelles. Es toca a zones com Turquia, Azerbaidjan o la Índia. Originalment s'utilitzaven durant la caça. [Nagara](#), Índia, s. XX. MDMB 945. Membranòfon, percudit.

[MDMB 945](#)
[Sona així](#)

42 #Divendresbèsties! El pinquillo [pincullo, pincollo, pincuylo, pingullo, pinkaylo, pinkillo, pinkullo] és una flauta que s'estén a tots els Andes, principalment a Argentina, Bolívia, Xile, Equador i Perú. Pot estar fet de canya, os (tíbia de xai?) o fusta. Als Andes és l'instrument que es toca durant l'època de pluges i per a celebrar les collites. Durant l'imperi inca el pinquillo i la quena eren instruments melòdics i, per tant, tocats per homes. Actualment a Perú el toquen als ritus de fertilitat animal i als carnavals, tant a nivell individual com per grups. A Bolívia hi ha la creença que el pinquillo fet de canya pot atreure la pluja. El [pinquillo](#) es mulla amb aigua o alcohol abans de ser tocat, acte associat a la fertilitat. Aeròfon de bisell en canal, Perú, ca. 1950, MDMB 810.

[MDMB 810](#)
[Sona així](#)

43 #Divendresbèsties! Comença una mini sèrie de bestioles aquàtiques! El güiro és un instrument musical llatinoamericà, sovint fet amb una carbassa assecada. Aquest té forma de peix. [Güiro](#), Arequipa, Perú, S. XX, MDMB 841. Idiòfon (raspat amb una baqueta).

[MDMB 841](#)
[Sona així](#)

44 #Divendresbèsties! Avui tenim aus i peixos! La tambura és un instrument que sol acompanyar el sitar o la veu a la música índia. Tambura, Calcuta, ca. 1950, MDMB 953. Cordòfon amb mànec, pinçat.

[MDMB 953](#)

[Sona així](#)

45 #Divendresbèsties! Ens han semblat peixos o dofins o ànecs. Algú ho veu clar? Els trobareu decorant la lira del pedaler d'un piano. Piano de cua, Antonius Martin Thijm and Co., Viena, Àustria, 1820, MDMB 425. Cordòfon amb pont, percudit amb teclat.

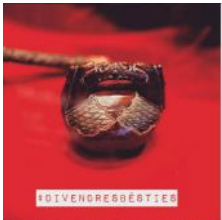
[MDMB 425](#)

46 #Divendresbèsties! Peixos i una bestiola de quatre potes al pont (quina diríeu que és???). Aquest és un instrument de fusta amb una estructura similar a la del violí, fet d'una sola peça de fusta tallada per donar-li forma. El mànec no té trasts i el pont se situa damunt d'una pell estirada sobre el cos. És molt popular a la música índia i el podem trobar a zones rurals de la Índia, Nepal, Bhutan i Bangla Desh. A banda de les cordes fregades amb l'arc, té aproximadament una vintena de cordes de filferro que vibren per simpatia. [Sarangu](#), Calcuta, segle XX, MDMB 958. Cordòfon amb pont i mànec, fricció.

[MDMB 958](#)

[Sona així](#)

47 #Divendresbèsties! Mokugyo, literalment "peix de fusta" (us haureu d'esforçar per veure dos peixos units per la boca), és un instrument de percussió que, en un principi, es feia servir com acompanyament de certes celebracions religioses i que, de mica en mica, es va adaptar a la música profana. Ara bé, dins els conjunts instrumentals es limita a marcar el compàs. Destaca l'acabat amb laca japonesa. [Mokugyo](#), Japó, MDMB 876, s. XX. Idiòfon percudit amb una baqueta.

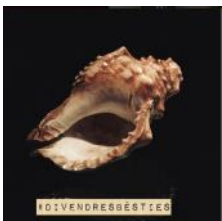
[MDMB 876](#)

[Sona així](#)

48 #Divendresbèsties! Petxines (o conques) adornant el mànec d'un instrument de corda. [Rebab](#), Magrib, segle XIX, MDMB 186. Cordòfon amb pont i mànec, fricció.

[MDMB 186](#)

49 #Divendresbèsties! Avui toca un gasteròpode! Els corns marins s'utilitzen com un instrument de vent que es bufa des d'un extrem o costat foradat al que es pot aplicar, també, un broquet. Els hinduistes creuen que el déu Vixnu sosté un cargol en una de les seves quatre mans, i que el bufa quan assassina algun dimoni, com a signe de victòria. El seu so estrepitos es considera propici (perquè allunya els fantasmes). Són utilitzats a molts temples de l'Índia, alguns sacerdots poden fins i tot bufar-ne dos alhora o, altres, fer durar el so diversos minuts mitjançant la respiració circular. També s'utilitza a les illes del Pacífic, a regions de Sud-Amèrica i a les Canàries (que l'anomenen bucio), a festes populars o per a acompanyar danses. [Corn marí](#), s. XX, MDMB 1068. Aeròfon de broquet.

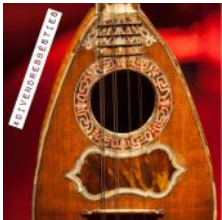
[MDMB 1068](#)

[Sona així](#)

50 #Divendresbèsties! Ocells volant (i segur que al mar trobaríem peixos!). El saltiri ja el coneixem, consisteix en una caixa de fusta amb forats de ressonància i pot ser rectangular, triangular o de forma trapezoïdal. [Saltiri](#), Espanya, s. XVIII, MDMB 486. Cordòfon sense mànec, pinçat.

[MDMB 486](#)

51 #Divendresbèsties! Avui tenim una mandolina amb decoracions -segons un text de Folch i Torres- fetes de mareperla (conquilla d'ostra) i carei (tortuga). [Mandolina](#), Vincenzo Vinaccia, Nàpols, 1750-1775, MDMB 460. Cordòfon amb pont i mànec, pinçat.

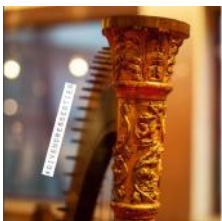
[MDMB 460](#)

[Sona així](#)

52 #Divendresbèsties! Bou! Diverses seccions ajuntades formen un instrument que es tocava a rituals religiosos inques. [Corn](#), Perú, ca. 1950, MDMB 846. Aeròfon de broquet, natural.

[MDMB 846](#)

53 #Divendresbèsties! Us hi heu de fixar bé per veure un drac i un ocell adornant la columna! [Arpa](#), A. Lerate, Cadis, Espanya, 1820, MDMB 520. Cordòfon amb pont, pinçat.

[MDMB 520](#)

[Sona així](#)

54 #Divendresbèsties! Banya de boví, de l'àrab "al-Buq" (que significa literalment trompeta o banya), semblant a una xirimia doble o clarinet, és un instrument propi del País Basc, ja establert a la Península Ibèrica segons alguns musicòlegs al segle XIII (via Viquipèdia). [Alboka](#), s. XX, MDMB 1049. Aeròfon de llengüeta senzilla.

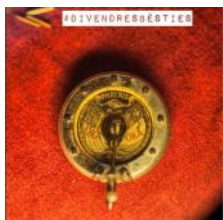
[MDMB 1049](#)

[Sona així](#)

55 #Divendresbèsties! Cavalls a la decoració d'un instrument programat de timbre fix curiós! Hi ha un corró de fusta que s'acciona amb una maneta, el so el generen 21 tubs d'orgue de fusta. Cavioliflute, Cavioli & Cie., París, França, 1875-1925, MDMB 430. Aeròfon de bisell amb canal amb corró.

[MDMB 430](#)

56 #Divendresbèsties! Àliga! Edison fou l'inventor del fonògraf (l'any 1877), per a fer-lo funcionar necessitava un diafragma connectat a una agulla que, al percebre el so, convertia la vibració en traces als solcs d'un cilindre i, a la inversa, l'agulla connectada a una trompa o megàfon tornava a vibrar reproduint el so original. Diafragma, Phrynis, ca. 1900. Membranòfon, inducció al cilindre.

57 #Divendresbèsties! Elefant (o algun altre mamífer com la morsa o el senglar)! L'ivori és la part de la dentina coberta d'esmail, de naturalesa ebúrnica que pot ser amb facilitat permetent la talla de detalls (via Viquipèdia). [Flauta travessera](#), S. XVIII, MDMB 205. Aeròfon de bisell, buf directe.

[MDMB 205](#)

[Sona així](#)

58 #Divendresbèsties! Dos gossos i un lleó alat! Aquest instrument és de Bali i forma part de l'orquestra gamelan. Sol fer entre 20 i 30 cm d'alçada i té set làmines de metall sobre una caixa de fusta o bambú decorada. [Saron](#), segle XX, MDMB 1537. Idiòfon percudit. Els tallers de gamelan són una de les activitats que proposem durant la setmana #ApropaCultura

[MDMB 1537](#)

[Sona així](#)

59 #Divendresbèsties! Llangardaix! Aquest tambor, de Nova Guinea, és fet d'una sola peça de fusta buidada a mà, amb una membrana de pell de rèptil. [Kundu](#), Melanèsia, s. XX, MDMB 1370. Membranòfon, percudit.

[MDMB 1370](#)

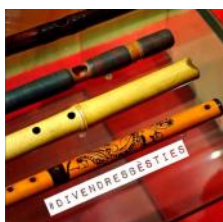
[Sona així](#)

60 #Divendresbèsties! No un sinó dos dracs! De la família dels cordòfons de corda pinçada, és un instrument musical híbrid, combinant el mànec d'una guitarra amb la caixa de ressonància d'una lira. P. C. Mareschal reclamava els drets com a inventor de l'instrument, dient que Phillis i Pleyel li havien robat el disseny. Així i tot, ja al segle IX en trobem representacions, però no és fins al segle XIX que gaudeix de més popularitat. En tenim una bona iconografia a "Retrato de la Marquesa de Santa Cruz", de Francisco Goya (via Viquipèdia). [Guitarra lira](#) (o llaüt lira), ca. 1850, MDMB 302. Cordòfon amb pont i mànec, pinçat.

[MDMB 302](#)

[Sona així](#)

61 #Divendresbèsties! Drac lacat amb tinta negra. Els dracs s'usen sovint com a emblema d'emperadors o herois. Les seves històries provenen de pescadors que creien haver vist peixos allargats de gran mida, però com que mai se n'han trobat esquelets, es consideren mitològics. Flauta, primera meitat segle XX, Japó, MDMB 873. Aeròfon de bisell amb canal.

[MDMB 873](#)

62 #Divendresbèsties! Conjunt de bestioles indeterminades, hi veiem un ós formiguer? Un porc i...? Què hi veieu vosaltres? L'ocarina és un petit instrument de vent, fet de ceràmica, sense claus i generalment amb vuit forats per als dits. L'origen de l'ocarina es remunta a l'Amèrica prehistòrica: els quítxues i els aimares utilitzaven aquest instrument, acompanyats de quenes, flautes de pan i altres instruments. L'ocarina és de difícil fabricació, ja que és feta de greda i buida per dins. N'existeixen de moltes mides, tot i que les més comunes no superen la mida del palmell de la mà (via Viquipèdia). Aquí en veiem d'Ecuador i Costa Rica, de difícil datació, entre els 200 anys a.C. i els 500 anys d.C. Aeròfon de bisell amb canal.

[MDMB_923](#)

[Sona així](#)

63 #Divendresbèsties! Banyes de bou! Aquest instrument, amb doble tub de bambú, amb sis forats i dues campanes amplificadores del so, fetes amb banya de bou, és tocat sobretot a la zona de Rif (Marroc). S'ha utilitzat sovint per acompanyar la dansa guerrera dels rifenys (amazighs zenetes). Zamar, Marroc, ca. 1900, MDMB 587. Aeròfon de llengüeta senzilla.

[MDMB_587](#)

[Sona així](#)

64 #Divendresbèsties! Costa veure'ls, però a la tapa hi ha un gos i un bou! Clavicèmbal, Espanya, segle XVIII. MDMB 419. Cordòfon amb pont de teclat pinçat.

[MDMB_419](#)

65 #Divendresbèsties! Avui ens dona el bon dia una tortuga! I atenció, és l'avant penúltim de la sèrie, això s'acaba!

Es tracta d'un instrument que té un suport on hi ha fixats uns platerets, els altres tenen una corretja de cuir per agafar-los amb la mà i fer-los xocar els uns amb els altres. [Ceng-ceng](#), Bali, Indonèsia, ca. 1980, MDMB 1561. Idiòfon percudit.

[MDMB_1561](#)

66 #Divendresbèsties! Mil vegades hem passat davant aquesta roseta i no havíem vist que hi havia no un, sinó vuit ocells! I a més a més fets de mareperla (molusc)! S'ha suggerit que aquest instrument és un antecessor del barbat. Es distingeix del llaüt per la seva absència de trasts i per un mànec més petit. Juntament amb el llaüt, són considerats avantpassats de la guitarra. [Ud](#), Marroc, segle XIX, MDMB 188. Cordòfon amb pont i mànec, pinçat.

[MDMB_188](#)

[Sona així](#)

67 Bon Nadal i #divendresbèsties! Avui sí, després de quasi bé un any i mig, s'acaba aquí aquesta sèrie. Esperem haver-vos deixat papallones a l'estómac (com la d'aquest erhu) per encetar un nou projecte! Moltes gràcies a tots els qui hi heu col·laborat i, molt especialment, al personal de taulell i a tots els qui ho heu seguit! [Erhu](#), Xina, ca. 1950, MDMB 887. Cordòfon amb pont i mànec, fricció.

[MDMB_887](#)

[Sona així](#)

68 Bon any! És divendres i havíem tancat els #divendresbèsties, però tenim #bonustrack: a aquesta porta de l'orgue anomenat "aragonès" li va caure la policromia, a la forma que ha quedat hem discutit si hi veiem un gos o un esquirol. I vosaltres, què hi veieu? Orgue, segle XVII, MDMB 592. Aeròfon de bisell amb canal i llengüeta senzilla, amb teclat.

[MDMB_592](#)

69 Tancament. Instruments que tenen noms d'animal, però cap altra relació. Aquí veiem: trompa, piano de "cua", cargol o voluta, flauta de "bec", gralla.